

„Švédsko a evropská integrace v bezpečnostní sféře“

1. Obsah a struktura práce

Práce Tomáše Burdy představuje instrumentální případovou studii zabývající se vztahem Švédska k rozvoji Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP) v posledních přibližně patnácti letech. Jako teoretický rámec pro své zkoumání si autor zvolil přístup dánského politologa Nikolaje Petersena, postavený na konceptu integračního dilematu. Podle něj státy účastníci se integrace stojí před volbou mezi zapojením se a získáním vlivu na podobu integračního procesu na straně jedné a snahou zachovat si svou autonomii na straně druhé.

Koncept integračního dilematu Petersen kombinuje s teorií adaptace a vymezuje škálu adaptačních stylů a adaptačních strategií, které mohou státy čelící integračnímu dilematu využívat. Autor předpokládá, že Švédsko vzhledem ke svým neutralitním tradicím, politické kultuře, velikosti, mezinárodnímu vlivu, národní identitě a určité distanci od motivů evropské integrace čelí obzvláště silnému integračnímu dilematu, a to především v bezpečnostní oblasti.

Autor formuluje dvě hlavní výzkumné otázky: Čelilo Švédsko v souvislosti s rozvojem ESDP integračnímu dilematu a pokud ano, jakou měl podobu? Jaké adaptační styly a strategie Švédsko využívá v souvislosti s rozvojem ESDP?

2. Hodnocení formální stránky práce

Po formální stránce práce splňuje všechny náležitosti akademického textu. Odkazy na zdroje jsou dostatečně početné, vhodně umístěné a pečlivě zpracované. Ostatní formální součásti práce (obsah, seznam zdrojů, seznam zkratk) jsou rovněž zcela v pořádku. Autor je výborný stylista, píše čtivě a jeho argumenty a myšlenky jsou přesvědčivé a pregnantně zformulované. Grafická podoba práce je přehledně a pečlivě pojatá. Jediným formálním nedostatkem práce je tak určité množství překlepů a věcných chyb, které zjevně vznikly spíše z nepozornosti, než neznalosti. Rozhodně se nejedná o zásadní problém, který by práci nějak znehodnocoval, je však nutné jej zmínit, protože není úplně zanedbatelný.

3. Hodnocení obsahové stránky práce

Po obsahové stránce je práce Tomáše Burdy ukázkovým příkladem metodologicky a metodicky kvalitního akademického textu. Její vnitřní struktura je promyšlená, logická, přehledná a dobře slouží k naplnění cílů, které si autor stanovil.

Autor identifikoval vhodný teoretický rámec svého výzkumu, který v úvodní části přehledně a jasně popsal. Následně jej zdařile aplikoval na zvolený empirický materiál v podobě zapojení Švédska do

EBOP. Jak je u podobných instrumentálních případových studií očekávatelné, práce úspěšně naplňuje dva cíle. Za prvé prověřuje platnost a relevanci Petersenova teoretického přístupu a s ním spojených dílčích teoretických konceptů, za druhé s jeho pomocí zprostředkovává lepší porozumění příslušnému tématu, v tomto případě bezpečnostní politice Švédska v rámci evropské integrace.

Obsahové rovině práce nelze v zásadě nic vytknout. Autor postupuje takřka učebnicově, kdy nejprve vymezuje téma své práce, následně představuje použitý teoretický rámec, následně formuluje výzkumné otázky, poté přináší velmi dobře zpracovaný přehled vývoje švédské bezpečnostní politiky (především neutralitní politiky) a nakonec aplikuje zvolený teoretický rámec na vybraný empirický materiál v podobě čtyř klíčových událostí či problémů: začlenění petersberských úkolů do smlouvy o EU, obranné klauzule v evropské ústavní smlouvě (a Lisabonské smlouvě), výstavby EU Battlegroups a účasti v zahraničních vojenských misích EU. Jedná se o vhodně zvolené problémy, které mají potenciál demonstrovat integrační dilema, kterému Švédsko čelilo.

Autorovi se úspěšně podařilo otestovat vhodnost a funkčnost Petersenova teoretického přístupu. Na základě zvoleného empirického materiálu potvrdil své předpoklady o síle integračního dilematu, kterému Švédsko čelí v oblasti bezpečnostní integrace, a o škále adaptačních strategií, kterých země využívá.

4. Celkové hodnocení

Předkládaná práce Tomáše Burdy je svou formální i obsahovou kvalitou vysoce nadprůměrná. Autorovi se podařilo naplnit cíle, které si stanovil, a navíc tak učinil způsobem, který ve vrchovaté míře prokázal jeho schopnost samostatné vědecké práce, systematické analytické myšlení a schopnost vhodně aplikovat teoretické koncepty na empirický materiál.

Vzhledem k vysoké formální i obsahové úrovni lze práci jednoznačně doporučit k obhajobě. Navrhuji ji ohodnotit známkou výborně.

Praha, 13. září 2011

*PhDr. Jan Jireš
Ústav politologie FF UK*